

Disabilities Thailand
สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามมติสมัชชาคนพิการแห่งชาติและประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2567 โดยสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ในฐานะองค์กรขับเคลื่อนงานเชิงนโยบายและกฎหมาย ด้านคนพิการระดับชาติ รวมทั้งพิทักษ์สิทธิคนพิการ ประกอบด้วยองค์กรคนพิการแต่ละประเภท (สมาคมคนพิการระดับชาติ) 6 องค์กร ได้แก่ สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสซึม(ไทย) สมาคมผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย และสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิตแห่งประเทศไทย ได้ร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดทำ “ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” ตามมติสมัชชาคนพิการแห่งชาติและประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2567 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2568 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท (ศูนย์การค้าเซียร์ รังสิต) ปทุมธานี ในประเด็นสำคัญเร่งด่วน รวม 10 ประการ ดังนี้

1. การเร่งปรับปรุงและบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550
2. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการแก่คนพิการในท้องถิ่นและชุมชน
3. สวัสดิการเบี้ยความพิการ 3,000 บาทถ้วนหน้า
4. การเสริมพลังกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
5. การส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ
6. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)
7. การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวก (Accessibility for All)
8. การจัดการภัยพิบัติที่ครอบคลุมคนพิการ (Disability Inclusive Disaster Risk Reduction)
9. การขับเคลื่อนงานคนพิการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติจริงในระดับท้องถิ่นและชุมชน
10. มาตรการทางภาษีสำหรับองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ

1. การเร่งปรับปรุงและบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

1.1 ขอให้รัฐบาลเร่งพิจารณาและประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับที่จัดทำโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย โดยขอให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ยื่นยันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีใหม่โดยเร็วที่สุด เพราะร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะทำให้คนพิการเข้าถึงสิทธิได้จริงและสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการปรับปรุงในประเด็นสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้มีประสิทธิภาพพึ่งพาตนเองได้ อย่างมั่นคง ยืดหยุ่น ยั่งยืน เพื่อให้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดและลดน้อยลงทุกทีถูกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมถึงให้กองทุนฯ สามารถอุดหนุนเงินให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำท้องถิ่นในลักษณะการลงทุนร่วมกัน (Matching Fund) ได้
- 2) การยกระดับกลไกการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ โดยการยกระดับเป็นคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้สามารถทำงานเชิงรุกคุ้มครองคนพิการได้ดียิ่งขึ้น โดยการปรับปรุงขั้นตอน กลไกการไกล่เกลี่ย การวินิจฉัย การเยียวยาผู้เสียหาย และวิธีการบังคับให้มีการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ รวมถึงมีการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญในการช่วยงาน
- 3) การจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับการเข้าถึงสภาพแวดล้อมได้โดยสะดวก เพื่อให้อำนาจในการกำหนด รับรอง ติดตาม และกำกับดูแลมาตรฐานเกี่ยวกับการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ทั้งทางกายภาพ ข้อมูลข่าวสาร และบริการ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึง และเป็นเอกภาพ
- 4) การปรับปรุงสิทธิของคนพิการให้มีความชัดเจนและได้รับสิทธิเพิ่มขึ้นในการเข้าถึงเรื่องต่างๆ ที่มุ่งเน้นสิ่งอำนวยความสะดวก การสื่อสาร และการคุ้มครองทางสังคม โดยเฉพาะการคุ้มครองสิทธิคนพิการในการไม่ถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรง และการล่วงละเมิดในทุกรูปแบบ รวมถึงการคุ้มครองสิทธิคนพิการที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงบุคคลอื่นโดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งผู้สนับสนุนการเข้าถึงสิทธิคนพิการ ไปจนถึงการส่งเสริมและการสนับสนุนการสื่อสารด้วยภาษา ช่องทาง วิธีการ และรูปแบบการสื่อสารทางเลือกและการสื่อสารเสริมอื่นใดที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ได้แก่ ภาษามือไทย บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง บริการเสียงบรรยายภาพ และสื่ออ่านง่าย เป็นต้น
- 5) การปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองการมีงานทำของคนพิการให้มีความชัดเจนมากขึ้นและบังคับใช้ได้จริง โดยเฉพาะการจ้างคนพิการในหน่วยงานของรัฐ

1.2 ขอให้รัฐบาลนำข้อเสนอต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. โดยสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) การให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2) การส่งเสริมและคุ้มครองเด็กและสตรีพิการ 3) การเพิ่มเติมผู้แทนองค์กรด้านคนพิการให้มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับการเข้าถึงสภาพแวดล้อมได้โดยสะดวก 4) การปรับปรุงนิยาม “การช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล” ให้มีองค์ประกอบครบถ้วนตามหลักการในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เป็นต้น

2. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการแก่คนพิการในท้องถิ่นและชุมชน

ขอให้รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการแก่คนพิการในท้องถิ่นและชุมชน โดยเฉพาะศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และหน่วยร่วมบริการตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ให้สามารถจัดบริการ สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดสวัสดิการตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิอย่างทั่วถึงและเสมอภาค โดย

2.1 ขอให้รัฐบาลสนับสนุนและเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

โดยองค์กรด้านคนพิการ เพื่อเสริมสร้างศูนย์บริการคนพิการทั่วไปให้เป็นกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างมั่นคงและยั่งยืน¹ โดย

- 1) สนับสนุนทั้งงบประมาณการจัดตั้งศูนย์ งบประมาณการบริหารจัดการศูนย์ และงบประมาณตามอัตราเหมาจ่ายรายบริการ เพื่อให้สามารถจัดบริการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยเร่งปรับปรุงประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง อัตรารายเงินและรายการค่าใช้จ่ายที่กองทุนให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณที่มีรูปแบบการให้บริการที่มีผู้ให้บริการเป็นคนพิการเป็นสำคัญ มีความต่อเนื่องตามรายการบริการ และสามารถเบิกจ่ายได้ตามแผนปฏิบัติการ
- 2) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ได้แก่ มาตรฐานการดำเนินการ มาตรฐานการให้บริการ การติดตามและประเมินผล โดยการประเมิน การเตรียมความพร้อม และการพัฒนา ให้ผู้จัดบริการสามารถได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมถึงพัฒนาระบบดิจิทัลและระบบฐานข้อมูลของศูนย์บริการคนพิการ โดยเฉพาะการรายงานและการติดตามผลการให้บริการจากทั้งฝั่งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ทั้งนี้ ควรเร่งออกร่างระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ

¹ มติสมัชชาคนพิการแห่งชาติและประชุมใหญ่สามัญประจำปี ข้อ 3 การขับเคลื่อนศูนย์บริการคนพิการทั่วไป วันที่ 14 สิงหาคม 2565. สืบค้นจากเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566 <https://sites.google.com/view/dth2022/>

พ.ศ. ที่ใช้พิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย พก. เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2567²

- 3) กำหนดข้อยกเว้นเฉพาะ 3 กรณี ให้ศูนย์บริการคนพิการเฉพาะด้านสามารถให้บริการกลุ่มเป้าหมายคนพิการได้โดยไม่จำกัดเขตพื้นที่ให้บริการ และให้คนพิการไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็สามารถขอรับบริการจากศูนย์บริการคนพิการทั่วไปได้ทุกที่ โดยที่คนพิการไม่จำเป็นต้องมีภูมิลำเนาหรือจังหวัดอยู่ในพื้นที่เดียวกับศูนย์บริการคนพิการนั้น ได้แก่ 1) ในกรณีสำคัญหรือจำเป็นเร่งด่วน อาทิ คนพิการรุนแรงติดเตียง 2) ในกรณีไม่มีศูนย์บริการคนพิการเฉพาะด้านในพื้นที่ หรือ 3) ในกรณีศูนย์บริการคนพิการเฉพาะด้านในพื้นที่ไม่สามารถให้บริการคนพิการได้ ทั้งนี้ ต้องเฉพาะ 3 กรณีนี้เท่านั้น ไม่เช่นนั้นถ้าเปิดให้บริการข้ามพื้นที่ได้โดยไม่มีข้อจำกัด จะทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมอันอาจเป็นเหตุให้ศูนย์โดยองค์กรของคนพิการเสียเปรียบและปิดกิจการกันมาก รวมถึงกำหนดให้ศูนย์บริการคนพิการสามารถเรียกเก็บค่าบริการจากคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้
- 4) ส่งเสริมศูนย์บริการคนพิการที่จัดสวัสดิการสำหรับคนพิการที่มีภาวะต้องการการช่วยเหลือเป็นพิเศษในชุมชน เช่น บ้านพิทักษ์ในชุมชน โดยพัฒนาแนวทางการให้ความช่วยเหลือ การคุ้มครองดูแล การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการให้บริการคนพิการ ที่จะสามารถบูรณาการร่วมกับท้องถิ่นและชุมชนได้อย่างเข้มแข็ง โดยสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ระบุว่า “ภาครัฐควรส่งเสริมให้ผู้พิการเข้าถึงบริการตรวจรักษาพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยจัดหน่วยบริการสุขภาพเคลื่อนที่ให้บริการผู้พิการถึงบ้านหรือชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการ เนื่องจากผู้พิการส่วนใหญ่มีปัญหาลำบากในการเดินทางไปรับบริการ (เช่น ไม่มีผู้พาไป เดินทางไม่สะดวกหรืออยู่ห่างไกล และไม่มีค่าเดินทางไปรับบริการ เป็นต้น) ให้ผู้พิการได้รับการดูแลรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง”³

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามผลการศึกษา เรื่อง ระบบการดำเนินงานศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ดำเนินงานโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประเทศไทย (Thailand Research Institute for Empowerment of Persons with Disabilities Foundation: TRIP)⁴ และรายงานการพิจารณา

² เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย พก. เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2567 <https://drive.google.com/drive/folders/1xt1m8E-GJf0MiMnG6A59XS2NMWTnuNPQ?usp=sharing>

³ การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ <https://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านสังคม/สวัสดิการสังคม/ความพิการ.aspx>

⁴ ผลการศึกษา เรื่อง ระบบการดำเนินงานศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ดำเนินงานโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผลการศึกษา ระยะที่ 1 <https://drive.google.com/drive/folders/1BowD0yMGInCMMhtQtzZtZmECF2lPwccv>

ศึกษาของคณะกรรมการการการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ปี 2562⁵

2.2 ขอให้รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรด้านคนพิการให้สามารถยกระดับเป็น “หน่วยร่วมให้บริการ” ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ในการจัดบริการสาธารณสุข เพื่อประโยชน์ในการขยายการจัดบริการที่ตรงตามความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภททั้งการขยายจำนวนหน่วยร่วมบริการและประเภทของบริการ เพื่อพัฒนาองค์กรด้านคนพิการและคนพิการให้เข้มแข็งจนพัฒนาจาก “ผู้ใช้บริการ” เป็น “ผู้ให้บริการ” และเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขให้แก่คนพิการให้ท้องถิ่นและชุมชนให้เพียงพอ โดยพัฒนาขอบเขตและมาตรฐานบริการให้ครอบคลุมบริการสำหรับคนพิการทุกประเภทมากยิ่งขึ้น รวมถึงเปิดโอกาสและพัฒนาให้องค์กรด้านคนพิการสามารถขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยร่วมบริการได้อย่างสะดวกและมีคุณภาพและยิ่งขึ้น

2.3 ขอให้รัฐบาลเร่งบังคับใช้ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการขององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน พ.ศ. 2568⁶ ตามมาตรา 20/2 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2568 เพื่อให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้คนพิการมีความสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ อาทิ การเรียกร้องสิทธิแทนคนพิการ การให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ และการให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ เป็นต้น รวมถึงเพื่อให้องค์กรข้างต้นมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนในการจัดทำแผนงานหรือโครงการ ไปจนถึงได้รับค่าใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการแผนงานหรือโครงการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามระเบียบดังกล่าวด้วย

2.4 ขอให้รัฐบาลเร่งออกพระราชบัญญัติยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ. ศ. ซึ่งกำหนดหลักการในการเปิดให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดำเนินการกิจร่วมกับภาครัฐ โดยเฉพาะใน 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การร่วมมือกันทำงานกับภาครัฐ 2) การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ ของภาครัฐไปให้ภาคประชาสังคม “จัดบริการ” 3) การโอนงานให้ภาคประชาสังคมทำแทนโดยมีภาครัฐเปลี่ยนหน้าที่มากกว่าดูแล เพื่อยกระดับให้องค์กรภาคประชาสังคมด้านคนพิการสามารถเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาภาครัฐได้อย่างแนบแน่นขึ้น อันจะทำให้คนพิการได้รับบริการอย่างทั่วถึงและตรงตามความต้องการจริง

⁵ รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป https://drive.google.com/drive/folders/1pYhhwAvLcwxiqBPPf-2kgSah_InW42u?usp=drive_link

⁶ ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการขององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน พ.ศ. 2568 <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/79230.pdf>

3. สวัสดิการเบี้ยความพิการ 3,000 บาทถ้วนหน้า

ขอให้รัฐบาลปรับเพิ่มสวัสดิการเบี้ยความพิการจากเดือนละ 800-1,000 บาทเป็น 3,000 บาทถ้วนหน้าทันที⁷ เนื่องจากตามที่คณะรัฐมนตรีเคยมีมติเห็นชอบเมื่อวันอังคารที่ 28 เมษายน 2563 ให้ปรับสวัสดิการเบี้ยความพิการจากจำนวน 800 บาทต่อคนต่อเดือน เป็นจำนวน 1,000 บาทต่อคนต่อเดือน ให้แก่เฉพาะคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแค่ 2 กลุ่มเท่านั้น ได้แก่ 1) คนพิการที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและ 2) คนพิการที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จึงทำให้คนพิการที่เหลือไม่ได้ปรับเพิ่มเบี้ยความพิการเป็น 1,000 บาท จำนวนกว่า 8 แสนคน⁸ โดยมีผลการศึกษาทางวิชาการสนับสนุนหลายฉบับ ได้แก่ ข้อเสนอแนวทางการจ่ายเบี้ยความพิการแบบขั้นบันได (tier system) ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)⁹ ข้อเสนอแนะของผลการศึกษา “โครงการพัฒนาแนวทางการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จัดทำและได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (กพช.) ครั้งที่ 3/2562 เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 เป็นต้น

4. การเสริมพลังกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ขอให้รัฐบาลเสริมพลังกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งถือเป็นกลไกหลักสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ใน 4 ประการสำคัญ ดังนี้

4.1 กระจายการกักขังเงินทุนประกอบอาชีพให้ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวกและเป็นธรรม ตั้งแต่การปรับปรุงกระบวนการและเกณฑ์ชี้วัดการพิจารณาให้การกักขังเงินทุนประกอบอาชีพมีความสะดวกรวดเร็วและเป็นธรรม การกำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมขององค์กรของคนพิการ สามารถกักขังเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้โดยไม่มีดอกเบี้ย

4.2 สนับสนุนโครงการและแผนงานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนากระบวนการพิจารณาโครงการและแผนงานให้มีความสะดวกรวดเร็ว มีการเข้าถึงได้โดยเสมอภาคเท่าเทียมกันทุกองค์กร มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและบรรทัดฐานที่เป็นธรรม มีหลักเกณฑ์เดียวกันทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงปรับปรุงรายการค่าใช้จ่ายและอัตราวงเงินที่กองทุนให้การสนับสนุนแผนงานหรือโครงการให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ความเป็นจริงและภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ไปจนถึงเพิ่มเติมให้

⁷ รัฐบาลเมินไม่ปรับสวัสดิการเบี้ยความพิการเพิ่มจาก 800 บาทเป็น 1,000 บาท โดยถ้วนหน้า!

<https://www.facebook.com/disabilitiesth/posts/1236127853410339>

⁸ ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของเบี้ยความพิการ โดย Thisable.me <https://thisable.me/content/2025/01/963>

⁹ ชาว <https://dep.go.th/th/news/news-release/พท-ร่วมระดมความคิดเห็น-“แนวทางการจ่ายเบี้ยความพิการแบบขั้นบันได-tier-system-ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย”ร่วมกับ-unicef-และ-tdri>

องค์กรภาคเอกชนได้รับ “ค่าบริหารโครงการ” โดยเฉพาะค่าตอบแทนบุคลากรของโครงการและ ค่าธรรมเนียมสถาบัน (Overhead)

4.3 ปรับปรุงโครงสร้างและการดำเนินการของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำจังหวัดให้ทำงานได้จริง โดย 1) ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดในฐานะที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงาน ของกองทุนฯ ในระดับจังหวัด ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 2) กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำ จังหวัดในทุกจังหวัด ให้มีมาตรฐานสอดคล้องกัน

4.4 กำหนดให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการไม่ต้องส่งเงินเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดิน โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด และการนำทุน หรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน พ.ศ. 2561 ที่ออกตามพระราชบัญญัติ การบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 กำหนดให้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ไม่ใช่บังคับกับกองทุนส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เหมือนเช่น กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนเงินทดแทน กองทุน บำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม และกองทุนอื่นที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุน หมุนเวียนประกาศกำหนด เพื่อให้เงินกองทุนฯ ถูกนำไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการเท่านั้น โดยไม่ถูกนำไปผสมปนเปกกับงบประมาณแผ่นดินและนำไปใช้ในการอื่นที่ไม่เกี่ยวกับคน พิการ

รายละเอียดปรากฏตาม “[ข้อเสนอเงินนโยบายต่อกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ](https://sites.google.com/view/dth2024/)” [มติ สมัชชาคนพิการแห่งชาติและประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2566](https://sites.google.com/view/dth2024/) โดย สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 24 กันยายน 2567 (<https://sites.google.com/view/dth2024/>)

5. การส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ

ขอให้รัฐบาลส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ เพราะ เป็นมาตรการสำคัญในการทำให้คนพิการดำรงชีวิตอิสระ มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี ได้อย่างตรงเป้า เป็นรูปธรรม และยั่งยืน มากที่สุด อีกทั้งเพื่อให้ภาคธุรกิจเอกชนที่ได้ให้การสนับสนุนต่อการจ้างงานคนพิการได้รับประโยชน์ที่เหมาะสมด้วย โดย

5.1 ขอให้หน่วยงานของรัฐจ้างงานคนพิการให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจากข้อมูลการรับคน พิการเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐของปี 2568 ณ เดือนพฤศจิกายน หน่วยงานของรัฐยังต้องจ้าง อีกกว่า 13,220 คน (ร้อยละ 69.91%) จากที่ต้องจ้างทั้งหมด 18,910 คน เพื่อให้เป็นไปตามอัตราส่วน ที่กำหนดในกฎหมายกำหนด

5.2 ขอให้รัฐบาลส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ โดย

- 1) ขอให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย และองค์การคนพิการแต่ละประเภท เร่งจัดทำ “แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการ” และขับเคลื่อนงานตามแผนดังกล่าว เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมด้านคนพิการ ตั้งแต่การสร้างความรู้ การพัฒนาศักยภาพ การบ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม การส่งเสริมการตลาด การบริหารจัดการการเงิน ไปจนถึงการระดมทุนและการเข้าถึงแหล่งทุนหรือทรัพยากรที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
- 2) ขอให้พก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมและกิจการเพื่อสังคมของคนพิการในเรื่องสิทธิประโยชน์ต่างๆ ได้แก่
 - 1) การเข้าถึงการกู้ยืมเงินจากแหล่งทุนต่างๆ โดยเฉพาะจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมขององค์กรของคนพิการ สามารถกู้ยืมเงินกองทุนคนพิการได้ด้วย 2) ส่งเสริมการบังคับใช้กฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุน “พัสดุส่งเสริมวิสาหกิจและการประกอบอาชีพ” ขององค์กรของคนพิการ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับการปฏิบัติตามมาตรา 33 และ 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ด้วย 3) การยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทไม่แบ่งปันกำไรที่เป็นมูลนิธิและสมาคมที่จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมและจัดตั้งเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมด้วย มิใช่สำหรับบุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเท่านั้น
- 3) ขอให้พก. ร่วมกับสวส. และสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย จัดทำฐานข้อมูลวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมด้านคนพิการ รวมถึงองค์กรด้านคนพิการที่มีความพร้อมในการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนด้านการตลาดและแหล่งทุน และการประสานความร่วมมือ

5.3 ขอให้รัฐบาลสร้างแรงจูงใจให้นายจ้างและผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้สะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้กับผู้ประกอบการ ให้กรณีจ้างงานคนพิการตามมาตรา 33 จากเดิมหักค่าใช้จ่ายได้ 2 เท่า ให้เพิ่มเป็น 3 เท่า ส่วนสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามมาตรา 34 และมาตรา 35 ให้คงไว้เท่าเดิม โดยการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ระบุว่า “ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรขอความร่วมมือหรือสร้างแรงจูงใจให้กับภาคเอกชนและสถานประกอบการมีการจ้างงานผู้พิการเพิ่มขึ้น เช่น การลดหย่อนภาษีให้กับภาคเอกชนที่รับผู้พิการเข้าทำงาน เป็นต้น”

5.4 ยกระดับการคุ้มครองแรงงานคนพิการให้เกิดความเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยพิจารณาเพิ่มเติม
 หมวดว่าด้วยการใช้แรงงานคนพิการไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 เช่นเดียวกับ
 หมวดว่าด้วยการใช้แรงงานสตรีและเด็ก เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน
 พิการ มีฐานะเป็นเพียงกลไกหรือมาตรการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการเท่านั้น ไม่ใช่กลไกคุ้มครอง
 แรงงาน โดยในหมวดว่าด้วยการใช้แรงงานคนพิการควรประกอบด้วยสิทธิด้านต่างๆ ได้แก่ 1) สิทธิที่จะ
 ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ทำงาน 2) สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการทำงาน (Job
 Coach) 3) สิทธิในวันลาโดยเฉพาะการลาเพื่อไปดูแลสุขภาพ หรือไปฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย
 ตลอดจนการฝึกอบรมด้านอาชีพสำหรับคนพิการ และ 4) สิทธิในการอยู่ร่วมกับลูกจ้างคนอื่นๆ ในสถาน
 ประกอบการโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ถูกละเมิด หรือถูกทำให้อายค่า เป็นต้น

รายละเอียดปรากฏตาม [1\) รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ของคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ และกิจการ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา](#) และ [2\) รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การส่งเสริม การมีงานทำของคนพิการในหน่วยงานของรัฐ ของคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา](#)

6. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)

จากผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่ามีความพิการมากกว่าครึ่งหนึ่ง (65.3%) ที่ได้รับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาหรือไม่ได้รับการศึกษา¹⁰ สอดคล้องกับรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้าน คนพิการในประเทศไทย โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2566 ที่ระบุว่า คนพิการส่วนใหญ่ถึง 1,392,490 คน (63.87%) จากคนพิการที่จดทะเบียนทั้งหมด 2,180,178 คน มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษาเท่านั้น¹¹ โดยขอให้รัฐบาลเร่งส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการมีการศึกษาทัดเทียมกับคนไม่พิการหรือมี การศึกษาสูงขึ้น เพื่อให้คนพิการสามารถพัฒนาตนเองให้เพียงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ สามารถนำความรู้ไปประกอบ อาชีพ เพื่อก่อให้เกิดรายได้และมีหลักประกันทางสังคม ดังนี้

6.1 ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดนโยบายขับเคลื่อนการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม (Inclusive Education) ที่เป็นรูปธรรม มีความชัดเจน เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วย สิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) ข้อบทที่ 24 การศึกษา และข้อคิดเห็นทั่วไปหมายเลข 4 (General Comment No.4) สิทธิเข้าถึงการศึกษาแบบเรียน

¹⁰ การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ <https://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจด้านสังคม/สวัสดิการสังคม/ความ พิการ.aspx>

¹¹ รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ <https://www.dep.go.th/th/law-academic/knowledge-base/disabled-person-situation>

รวม (Inclusive and Quality Education)¹² พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 5 และมาตรา 8 โดยเร่งดำเนินงานตาม [แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 4 \(พ.ศ. 2566 - 2570\)](#) ให้ไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งถือเป็นเป้าหมายและตัวชี้วัดสำคัญ ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของคนพิการที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องบูรณาการร่วมกัน ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตาม “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ”¹³ โดย คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ในคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

6.2 ขอให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดนโยบาย “Inclusive Education System” ที่ยึดผลลัพธ์การเรียนรู้จริง (การเรียนรู้หนังสือ การมีส่วนร่วม คุณภาพภาษาและการสื่อสาร และพัฒนาการทางสังคม) มากกว่ายึด “สถานที่เรียนหรือโรงเรียนเรียนรวม” เป็นคำตอบเดียว โดยเฉพาะสำหรับคนหูหนวกและคนตาบอด การเข้าถึงภาษา/สื่อ และทักษะเฉพาะความพิการเป็นเงื่อนไขตั้งต้นของความเสมอภาคทางการศึกษา ทั้ง World Federation of the Deaf (WFD)¹⁴ ชี้ชัดว่า “การเรียนรวม (Inclusive Education)” ที่ขาดการสอนภาษามือโดยตรง ขาดครูหูหนวก/เพื่อนหูหนวก และหลักสูตรสองภาษา อาจไม่ก่อให้เกิดการเรียนรวมอย่างแท้จริง และการปิดโรงเรียนคนหูหนวกโดยใช้แนวคิดรวมแบบเหมารวมเสี่ยงทำให้เด็กถูกตัดขาดจากภาษาและอัตลักษณ์ ในทำนองเดียวกัน International Council for Education of People with Visual Impairment and World Blind Union (ICEVI-WBU)¹⁵ ย้ำว่าการเรียนรวมเป็น “กระบวนการเชิงวิวัฒนาการ” และในหลายประเทศ โรงเรียนกระแสหลักยังขาดทรัพยากรขั้นต่ำ (สื่อเบรลล์/สื่อเข้าถึงได้ ครูทักษะเฉพาะ ฯลฯ) จึงไม่สมเหตุสมผลที่จะ “ปิดทางเลือกโรงเรียนเฉพาะทาง/โรงเรียนเฉพาะความพิการ (Special School)” โดยไม่มีหลักประกันว่าทางเลือกใหม่มีคุณภาพเทียบเท่าหรือดีกว่า พร้อมเสนอหลัก “least restrictive environment” และสิทธิผู้ปกครอง/ผู้ดูแลคนพิการในการเลือกสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยแนวปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่

¹² General comment No. 4 on Article 24 - the right to inclusive education <https://www.ohchr.org/en/documents/general-comments-and-recommendations/general-comment-no-4-article-24-right-inclusive>

¹³ ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดย คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ในคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา https://drive.google.com/drive/mobile/folders/1MbX7j8NblRKVnu4LDh-IW53wBvsvpa_G

¹⁴ World Federation of the Deaf (WFD) Paper on Inclusive Education <https://wfdeaf.org/resources/wfd-position-paper-on-inclusive-education/> และ World Federation of the Deaf (WFD) Position Paper on the Language Rights of Deaf Children <https://wfdeaf.org/wfd-position-paper-language-rights-deaf-children/>

¹⁵ International Council for Education of People with Visual Impairment and World Blind Union (ICEVI-WBU) Joint Response to the CRPD Committee's Draft General Comment no. 4 Article 24 The Right to Inclusive Education https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/ICEVI_WBU.doc และ ICEVI – WBU Joint Education Position Statement <https://icevi.org/wp-content/uploads/2018/11/WBU-ICEVI-Joint-Position-Paper-on-Education.pdf>

- 1) ยกระดับโรงเรียนกระแสหลักให้เข้าถึงได้จริง ด้วยสื่อหลากหลายรูปแบบ/เทคโนโลยีและครูที่มีสมรรถนะเฉพาะ เช่น เบรลล์ การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับคนพิการ การเคลื่อนไหวและการดำรงชีวิตอิสระ (O&M) สำหรับคนตาบอด การสอนภาษามือและหลักสูตรสองภาษาสำหรับคนหูหนวก (bilingual) โดยเน้นการประเมินสมรรถนะและทักษะด้านการใช้ภาษามือไทยของครูเป็นสำคัญ
- 2) คงไว้และเสริมความเข้มแข็ง “โรงเรียนเฉพาะทาง/โรงเรียนเฉพาะความพิการ” ให้เป็นศูนย์ความเป็นเลิศและศูนย์ทรัพยากรรองรับโรงเรียนกระแสหลัก (training/outreach/resource center) ไม่ตีความว่าเป็นโรงเรียนที่กีดกันคนพิการออกจากสังคม (Segregated School) โดยอัตโนมัติ
- 3) ห้ามกำหนดนโยบายแบบเหมารวมว่า “ต้องเรียนรวมเท่านั้น” แต่ใช้การประเมินรายบุคคลที่ยืดหยุ่น การเข้าถึงภาษา และพัฒนาการทางวิชาการและสังคมเป็นแกน โดยมีส่วนร่วมของเด็กพิการและครอบครัว¹⁶

6.3 ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ เร่งกำหนดนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 16 (4) ที่กำหนดให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้มีหน้าที่รับผิดชอบการจัด ส่งเสริม และสนับสนุน การเรียนการสอน สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อเทคโนโลยี รวมทั้งความช่วยเหลืออื่นให้กับคนพิการ บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการเข้าถึงการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และ 3) ด้านการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับให้แก่คนพิการทำสิทธิทางการศึกษาให้เป็นจริง รวมถึงขอให้รัฐบาลส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเสมอภาค และจัดอัตรากำลังครูให้มีความพร้อมที่จัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

6.4 ขอให้กระทรวงศึกษาธิการเสริมพลังกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยประเมินผลการดำเนินงาน และพัฒนาระบบการบริหารจัดการของกองทุนฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมถึงกองทุนฯ ควรกำหนดยุทธศาสตร์มุ่งเป้า (Flagship) ทุกปี เพื่อให้หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงขอให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอและเหมาะสมกับบริบทและความต้องการจำเป็น เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการด้วย

7. การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวก (Accessibility for All)

7.1 ขอให้รัฐบาลเตรียมการและเร่งจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับ การเข้าถึงสภาพแวดล้อมได้โดยสะดวก เมื่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

¹⁶ รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การจัดการศึกษาสำหรับคนหูหนวก การผลิตและการบริการล่ามภาษามือ <https://drive.google.com/drive/folders/1IJKdSXvGURFmEiKF6cyLQsnafcY01Pm>

ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา ซึ่งจะทำหน้าที่ในการกำกับติดตามและรับรองมาตรฐานการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการหรือการเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้า (Accessibility for All) เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการให้คำปรึกษาแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และตรวจสอบ การบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการสาธารณะ อันจะรองรับสังคมสูงวัย (Aging Society) และการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption)

7.2 ขอให้รัฐบาล โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและมาตรฐานการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวก เพื่อสร้างหลักประกันการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของประชาชนอย่างเท่าเทียม ทัวถึง และเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ ตามหลักการการออกแบบที่เป็นสากล ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 มาตรา 6 (4) และ มาตรา 41 (7) โดยเฉพาะผ่านการเร่งปรับปรุงกฎกระทรวงว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารและบริการสื่อสารสาธารณะสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2554 ที่ออกตามมาตรา 20 (6) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยมุ่งเน้นให้เป็นปัจจุบันทันกับสถานการณ์ทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการจัดทำบริการสื่อสารสาธารณะที่เป็นข้อมูลบนเว็บไซต์ แอปพลิเคชันสำหรับสมาร์ทโฟน ให้เป็นไปตามแนวทางการจัดทำเนื้อหาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่ทุกคนเข้าถึงได้ตามมาตรฐานสากล

7.3 ขอให้รัฐบาล โดยกระทรวงคมนาคม เร่งปรับปรุงและเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ และบริการขนส่ง เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ. ตามมาตรา 37 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 เพื่อให้เป็นไปตามมติประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (กพช.) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568 ที่มีการเสนอให้ปรับปรุงในประเด็นสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1) ควรตัดคำว่า “อย่างหนึ่งอย่างใด” ในร่างกฎกระทรวงฯ เพื่อสร้างหลักบังคับให้ผู้ปฏิบัติต้องดำเนินการจัดอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่กำหนดไว้ให้กฎกระทรวงฉบับนี้ให้ครบถ้วนทุกประการ 2) เพิ่มเติมประเด็นการจัดสภาพแวดล้อมทางดิจิทัล (Digital Environment) หรือการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Accessibility) ในร่างกฎกระทรวงดังกล่าว

8. การจัดการภัยพิบัติที่ครอบคลุมคนพิการ (Disability Inclusive Disaster Risk Reduction)

ขอให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยกกระต๊อบ “แผนการจัดการภัยพิบัติสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560-2564” รวมถึง “คู่มือเตรียมความพร้อมสำหรับคนพิการในสถานการณ์ภัยพิบัติ” และ “คู่มือฟื้นฟูเยียวยาคนพิการในสถานการณ์ภัยพิบัติ” ที่จัดทำโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้เป็นกรอบนโยบายและกลไกปฏิบัติการร่วมแบบบูรณาการในทุกๆระดับ โดยทบทวนสาระให้ทันต่อความเสี่ยงร่วมสมัย และยึดหลักสิทธิ ศักดิ์ศรี ความเสมอภาค และ “การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ” ของคนพิการ ครอบครัว และองค์กรด้านคนพิการ ตั้งแต่การออกแบบแผน การจัดสรรงบประมาณ การกำหนดบทบาทหน้าที่ ไปจนถึงการติดตามประเมินผลอย่างโปร่งใส โดย

- 8.1 การป้องกัน (Prevention and Mitigation) ควรกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงที่เข้าถึงได้จริง ทั้งเชิงโครงสร้างและเชิงสังคม เช่น มาตรฐาน Universal Design สำหรับศูนย์พักพิงและโครงสร้างพื้นฐาน แผนและเส้นทางอพยพที่ปลอดภัยสำหรับคนพิการทุกประเภท การสำรองอุปกรณ์ช่วยเหลือและยาจำเป็น และการคงความต่อเนื่องของบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
- 8.2 การเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควรพัฒนาระบบเตือนภัยหลายช่องทางที่คนพิการเข้าถึงได้ (ภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ สื่อบางอย่าง) จัดทำฐานข้อมูลเชิงสมัครใจโดยคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ฝึกซ้อมแผนอพยพแบบ “ครอบคลุมทุกคน (Inclusive)” และพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่กู้ภัยและอาสาสมัครให้เข้าใจความต้องการเฉพาะของแต่ละความพิการ
- 8.3 การตอบสนอง (Response) ต้องมีระบบคัดกรองและช่วยเหลือที่ไม่เลือกปฏิบัติ คำนึงถึงคนพิการเป็นกลุ่มแรกไม่ใช่กลุ่มสุดท้าย พร้อมการสื่อสารสนับสนุนในภาวะฉุกเฉิน การจัดการการเดินทาง อาหาร น้ำ สุขอนามัย และพื้นที่ปลอดภัย ตลอดจนกลไกส่งต่อบริการสุขภาพร่างกายและจิตใจ
- 8.4 การฟื้นฟู (Recovery) ควรดำเนินการฟื้นฟูแบบ Case Management เชื่อมกายภาพ จิตสังคม อาชีพ และการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ เพื่อให้คนพิการและครอบครัวกลับสู่ชีวิตปกติได้อย่างมั่นคงยั่งยืน พร้อมระบบเรียนรู้หลังเหตุการณ์เพื่อปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่อง

9. การขับเคลื่อนงานคนพิการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติจริงในระดับท้องถิ่นและชุมชน

ขอให้รัฐบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลักดันการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในระดับท้องถิ่นให้เป็นรูปธรรมและยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อสานต่อและขยายผลการดำเนินงานในเชิงพื้นที่ให้เกิดขึ้นจริง อันจะทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในมิติต่างๆ ตั้งแต่การจัดบริการโดยศูนย์บริการคนพิการทั่วไป การฟื้นฟูสมรรถภาพ การจัดสวัสดิการ การปรับสภาพแวดล้อมและจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การจ้างงาน การจัดการศึกษา ไปจนถึงการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย โดยที่มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

คนพิการ รวมถึงสามารถจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด มาตรา 23 (6) ก็ระบุชัดถึงอำนาจหน้าที่ของสภาตำบลและอบต. “ในการส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ” ซึ่งเป็นฐานทางกฎหมายให้ท้องถิ่นมีบทบาทโดยตรงในการดูแลคนพิการในชุมชน จึงขอให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

9.1 ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี เรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 21 ซึ่งการตราข้อบัญญัติและจัดตั้งกองทุนดังกล่าวจะช่วยสร้างหลักประกันและยกระดับโครงการและกิจกรรมด้านคนพิการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความต่อเนื่องและตอบโจทยความต้องการของคนพิการได้อย่างแท้จริง รวมถึงจะทำให้เกิดกลไกการจัดการที่สามารถบูรณาการการทำงานระหว่างทุกหน่วยงาน เกิดความต่อเนื่องในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และเกิดการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพในรูปแบบกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่น

9.2 ขอให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เร่งปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา 21 รวมถึงเตรียมจัดทำอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดตั้ง “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำท้องถิ่น” ในลักษณะการลงทุนร่วมกัน (Matching Fund) โดยขอให้นำตัวอย่างกองทุนในระดับท้องถิ่นต่างๆ มาปรับใช้ อาทิ 1) กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพระดับจังหวัด [ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพระดับจังหวัด พ.ศ. 2562](#) (ปัจจุบันกำลังยกระดับเป็นกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับจังหวัด) 2) กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น (กปท.) ตาม [ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. 2567](#) และที่ [แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด](#) และ 3) ข้อบังคับกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินร่วมสมทบทุนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในระดับพื้นที่ พ.ศ. 2568 (สสส.) เป็นต้น ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยควรต้องปรับปรุง “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสมทบกองทุน พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด” ให้รวมถึง “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำท้องถิ่น” เป็นอีกกองทุนหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณสมทบกองทุนฯ ได้ด้วย

9.3 ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการอุดหนุนเงินให้แก่องค์กรด้านคนพิการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามที่กำหนดใน “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนของ

[องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559](#) และที่แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด” และ “หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.2/ว 4750 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2563 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว” เพื่อให้องค์กรด้านคนพิการในท้องถิ่นนั้นมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการ สาธารณะและจัดกิจกรรมต่างๆ ที่คนพิการและครอบครัวในพื้นที่ได้รับประโยชน์

9.4 ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ดังนี้

- 4) เร้งปรับปรุง “[มาตรฐานการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ](#)” ซึ่งเป็นหนึ่งใน “มาตรฐาน การบริหารและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” 13 มาตรฐาน ให้ทันสมัยและ สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านคนพิการ เศรษฐกิจ และสังคม ณ ปัจจุบัน รวมถึงปฏิบัติตามเป้าหมาย และตัวชี้วัดตามมาตรฐานฉบับปัจจุบันให้ครบถ้วนตามแนวทางที่กำหนดใน “[คู่มือมาตรฐานการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ](#)” โดยเฉพาะด้านการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานสำหรับ คนพิการ การพัฒนาระบบและสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในระดับท้องถิ่น การสร้างระบบการร้องเรียนการเข้าถึงสิทธิและขจัดการเลือกปฏิบัติ การสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้มีความสะดวก ไปจนถึงการจ้างงานคนพิการให้ครบถ้วนตามที่ กฎหมายกำหนด ซึ่ง ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2568 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องรับคนพิการ เข้าทำงานทั้งหมด 1,436 คน โดยปฏิบัติตามกฎหมายมาตรา 33 และมาตรา 35 รวม 614 คน จึงยัง ต้องรับคนพิการเข้าทำงานอีกจำนวน 822 คน
- 5) ให้ความช่วยเหลือคนพิการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะการให้ความ ช่วยเหลือด้านสาธารณสุข ตามที่กำหนดใน “[ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อ ช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560](#) และที่แก้ไข เพิ่มเติมล่าสุด” และตามแนวทางปฏิบัติใน “[หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0810.6/ว 3526 ลง วันที่ 13 มิถุนายน 2562 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตตามข้อ 16 \(2\) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ จากข้อเสนอแนะของคณะอนุ กรรมาธิการกิจการคนพิการ](#)”

9.5 ขอให้รัฐบาล โดยกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคมด้านคนพิการ โดยเฉพาะสภาคนพิการทุกประเภท ประจำจังหวัด มีส่วนร่วมในการจัดทำ “แผนพัฒนาจังหวัด” และมีส่วนร่วมเป็นกรรมการผู้แทนภาค ประชาสังคมในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ตามมาตรา 13 (7) แห่ง [พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565](#) ซึ่ง ก.บ.จ. ถือเป็นกลไกสำคัญใน การพัฒนาเชิงพื้นที่/ท้องถิ่น (Area-based Development) ที่ยึดพื้นที่เป็นตัวตั้งและค้นหาสภาพปัญหา ร่วม ด้วยการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชากรทุกกลุ่มในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนด แนวทางการพัฒนา (Bottom-up Approach) ที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่และ ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับปรุง “[ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิง](#)

พื้นที่แบบบูรณาการ เรื่อง การกำหนดองค์กรภาคประชาสังคมอื่น และการกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา ซึ่งผู้แทนฝ่ายต่างๆ ในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และ คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) พ.ศ. 2566” กำหนดคุณสมบัติและ กระบวนการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคมที่เหมาะสมและเป็นธรรม ให้ต้องครอบคลุมกลุ่มองค์กรภาค ประชาสังคมทุกความแตกต่างหลากหลาย โดยเฉพาะผู้แทนภาคประชาสังคมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต และกลุ่มเปราะบางในจังหวัด เพื่อเป็นการรับประกันว่าข้อมูลเชิงลึกและความต้องการเฉพาะของเจ้าของ สิทธิตัวจริงเหล่านี้จะถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของ ก.บ.จ.

ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจาก 1) รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง บทบาทขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ของคณะกรรมการการการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ 2) รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิรูปกองทุน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

10. มาตรการทางภาษีสำหรับองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐ

ขอให้รัฐบาล โดยกระทรวงการคลัง กำหนดมาตรการทางภาษีสำหรับองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับเงิน สนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อให้องค์กรภาคประชาสังคม (Civil Society Organizations: CSOs) ที่ทำงานหนุนเสริม ภาครัฐเป็น “หุ้นส่วนการพัฒนา” ได้รับความเป็นธรรมทางภาษี เพราะภาครัฐยุคใหม่ไม่อาจแก้โจทย์ซับซ้อนเชิงสังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ ด้วยโครงสร้างสั่งการบน-ลง-ล่างเพียงลำพัง จึงต้องอาศัยองค์กรภาคประชา สังคม (CSOs) ที่ยืนแนวหน้าในการเข้าถึงพื้นที่ ใกล้ชิดกลุ่มเปราะบาง เชื่อมโยงทุกภาคส่วนทั้งเชิงประเด็นและพื้นที่ ทำงานคล่องตัวต่อเนื่อง และมีองค์ความรู้เชิงลึกในประเด็นงาน โดยขอให้ดำเนินการ ดังนี้

10.1 ออกพระราชกฤษฎีกายกเว้นภาษีให้แก่องค์กรภาคประชาสังคม สำหรับการรับเงินอุดหนุนเพื่อการ ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์หรือการจัดบริการสาธารณะแทนหน่วยงานของรัฐ โดย 1) ยกเว้น ภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และอากรแสตมป์ 2) สำหรับ “รายรับและการกระทำตราสาร” เฉพาะที่ เกี่ยวกับเงินอุดหนุน/เงินสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ที่องค์กรภาคประชาสังคมนำไปดำเนิน กิจกรรมสาธารณะประโยชน์หรือจัดบริการแทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่ใช่การเข้ารับทำงานหรือการ จัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมายจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ 3) ให้แก่องค์กรภาคประชาสังคม เฉพาะองค์กรหรือ กลุ่มบุคคลที่ได้รับการจดทะเบียน จัดตั้ง หรือรับรอง ตามกฎหมายต่างๆ ที่ดำเนินการเพื่อประโยชน์ สาธารณะและไม่ได้มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อแสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน ได้แก่ มูลนิธิและ สมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ องค์กรสาธารณะประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริม การจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 สภาก่อตั้งชุมชนตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 และองค์กรด้านคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เป็น

ต้น ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตาม [รายงานฉบับสมบูรณ์ร่างข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม](#) โดย ไพศาล ลิ้มสถิตย์ เสนอต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรกฎาคม 2566 และข้อเสนอเพื่อความเป็นธรรมทางภาษีจากการประชุม CSOs Forum 2025 <https://web.codi.or.th/20250621-62340/> และ <https://www.facebook.com/share/p/1B6kmWFrMt/>

- 10.2 ขอให้รัฐบาลเร่งออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ตามมาตรา 27/1 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดว่า “ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุนจากกองทุนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด” เพื่อให้องค์กรเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม และองค์กรด้านคนพิการ ที่เป็นหุ้นส่วนช่วยสนับสนุนภาครัฐในการทำงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุนจากกองทุนโดยเร็ว

ท้ายสุด ขอให้รัฐบาลมุ่งเน้นการทำสิทธิและสวัสดิการของคนพิการให้เป็นจริง โดยการบังคับใช้กฎหมายไปสู่การปฏิบัติ สร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนรวมถึงคนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ประกอบกับการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยเฉพาะให้ความสำคัญแก่การเสริมพลังความเข้มแข็งให้แก่คนพิการและองค์กรของคนพิการ

.....

สามารถอ่านและดาวน์โหลดเอกสารล่าสุดจากเว็บไซต์

LINK: <https://dth.or.th/> หรือ <https://sites.google.com/view/dth2025/>

